

Kaynaklara göre soruları cevaplayınız.

Kaynak 1: Günümüzde Göbeklitepe'ye benzer inanç merkezleri var mıdır? Yazınız.

Evet, Stonehenge (İngiltere) gibi tarihî inanç merkezleri Göbeklitepe'ye benzer özellikler taşır.

Kaynak 2: Göbeklitepe'deki kazılarda ortaya çıkan "T" şekli verilmiş taşlardan o dönemde yaşamış insanların hangi becerilerinin geliştiğini söyleyebilirsiniz? Yazınız.

Taş işçiliği, mimarlık ve taşları taşıma gibi mühendislik becerilerinin gelişmiş olduğu söylenebilir.

Kaynak 3: Göbeklitepe'de yaşayan insanların sosyal hayatıyla ilgili hangi bilgilere ulaşabiliriz? Yazınız.

Göbeklitepe'yi yerleşim alanı olarak değil, sadece tapınma amaçlı kullanmaları, toplumsal bir inanç sistemlerinin olduğunu gösterir.

2) Göbeklitepe'nin gün yüzüne çıkmasında hangi bilim dalı daha fazla yardımcı olur? Söyleyiniz.

Arkeoloji, Göbeklitepe'nin gün yüzüne çıkarılmasında en önemli bilim dalıdır.

Bilgi Kutusu

Anadolu'daki ilk yerleşim yerleri başta olmak üzere birçok tarihî mekân ve eser toprak altından gün yüzüne çıkarılmıştır. Tarihî yerlerde bilimsel kazılar yaparak, bu eserlerin zarar görmeden gün yüzüne çıkarılmasını sağlayan bilim dalına arkeoloji denir. Kazı konusunda uzmanlaşmış kişilere ise arkeolog denmektedir.

Höyük; tarih boyunca türlü nedenlerle yıkılan yerleşme bölgelerinde, yıkıntıların üst üste birikmesiyle oluşan ve çoğu kez içinde yapı kalıntılarının gömülü bulunduğu yapay tepedir (Görsel 3.28). Yapılan arkeolojik kazılar sonucunda höyüklerde üst üste kaç yerleşim katmanı (yerleşim yeri) olduğunu, katmanlardaki yerleşmenin kaç yıl sürdüğünü ve katmanların günümüzden kaç yıl önce kurulduğunu öğrenebiliriz. Höyüklerde yapılan arkeolojik kazılarla elde edilen bilgiler sayesinde geçmişte yaşamış insanların, toplumların, medeniyetlerin kültürel mirasa katkılarını da öğreniriz. Ülkemizde birçok höyük bulunmaktadır. Bu höyüklerden bazıları UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.

Duyarlı vatandaşın CİMER'e başvurusu ile Mardin'deki höyük koruma altına alındı

Mardin'deki Hayırlı Höyüğü, bir vatandaşın Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) yaptığı başvuru üzerine "1. derece arkeolojik sit alanı" ilan edildi.

Bu kapsamda, bölgede sadece bilimsel çalışmalara izin verilecek, yapılaşma söz konusu olamayacak.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Vatandaşın CİMER'e başvurusunun somut kültürel mirasın korunması açısından önemi nedir? Tartışınız.

Vatandaşın CİMER'e başvurusu, somut kültürel mirasın korunmasına katkı sağlamak açısından çok önemlidir. Bu tür başvurular, tarihî ve kültürel mirasın tahribatını önlemek için farkındalık yaratır ve devletin ilgili kurumlarını harekete geçirerek korunma altına alınmasını sağlar. Böylece, gelecekte bu mirasların kaybolmasının önüne geçilir ve bilimsel çalışmaların devam etmesi sağlanır.

Görsel 3.28

Görsel 3.29